

Tämä vuosi on Uhut-šeuva istorijassa juhluvuosi – pakkaiskuušu 2000 šeuva rekisteröitih iččenäisekši kanšalaisjärještökši.

Vain još laškje vuuvvet ihan alušta šuati, niin voi juhlie šeuran 25-vuotispäivyäki, šentäh kun vuotena 1990 šajekuušu Karjalan Rahvahan Liiton yhteyteh peruššettih Uhtuon karjalaisien kulttuurijärještö Uhtua-seuva Še luati vankan peruštan nykyjäh tomivalla Uhut-šeuralla – ilmain Uhtua-seurua ei olis Uhut-šeurua.

Peruštajajäseninä oltih Uhtuon kanta-ašukkahien ta Kalevalah lähikylistä piirikeškukšeh muuttaneihen jälkeiäiset. Šeurah liittu yli 30 henkie ta lisäksi ryhmäjäseninä Kalevalan kanšanteatteri ta veteraanien naiskuoro. Šeuran piämiehekši valittih piirilehen piätoimittaja *Viktor Melentjev*. Šeuran tarkotukšena oli tukie karjalan kielen, kulttuurin ta perintehien šäilymistä. Eri vuosina šeuran hallintoh kuuluttih *Natalja Borzenkova, Vilho Denisov, Natalja Jevsejeva, Tamara Kalenova, Galina Kondratjeva, Valentina Kovalenko, Aleksei Lezhojev, Ljubov Kutavkina, Olga Meltshakova, Anton Haurinen, Valeri Lesonen, Oiva Mäkela, Valentina Saburova, Veikko Pällinen*.

Vuotena 1992 Uhtua-šeuran yhteistyö šeuraksi tuli Uhtuan Seuvun Perinnešeuva Šuomešta, šen enšimmäisenä piämiehenä oli uhtualaislähtöni Paavo Ahava. Yhteistoimintavuosien aikana toteuvettih ušempie kulttuurihankkehie. Enšimmäini niistä oli Uhtuon karjalaisien kešäpruasniekan elvyttämini. Še šai luajan kannatukšen niin Kalevalan piirissä kuin Šuomeššaki. Perintelihesekši tullut pruasniekka-hanke ei ois toteutun ilmain kanšallisen piirimme iččehallinnon ta kulttuuriošašton ta šen johtajan Niina Zubanovan apuo.

Karjalan Rahvahan Liiton ta Karjalan Sivistysseuran Helsingissä vuotena 1991 järještämien kyykkätuomarinkurššien piättänyn Vladimir Denisov perušti kyykkäjoukkuen ta šiitä lähtien Uhtualla on aina ollun kyykkätoimintua. Šeuran

kyykkäjoukkue on osallistunut Kuivajärven pruusniekan kyykkäotteluihin ja muihin kilpailuihin Karjalassa ja Suomessa.

Kalevalan keššikouluššaan opettajien Tamara Kalenovan ja Natalja Jevsejevan ja šiita Valentina Kovalenkon ja Galina Gerasimovan anšiošta ruvettih kiinnittämäh šuurempua huomiota karjalan kielen ja kotišeutihistorian opetukseh.

Oiva Mäkelä tuli šeuran johtajakši voimijen ja toiveta täyšin. Lyhyöššäh elämäššäh hiän kerkisi ruatua oikein äijä. Hänen johton aikana ilmešty 'Uhtuan-uutiset'-lehti, mitä luvettih Suomessaaki. Olleššäh Uhut-seuran jäseneä Oiva Mäkelä oli vuosina 1994-1998 Kalevalan piirin johtajana. Juuri näinä vuosina piiriššäh alko ruatua rakennuškoulušš projektin KALEVALA.

Tämän projektin kautta Kalevalan šuatih puukuivaamo, tiilitehaš, ortodokšini kirikko, lašten neuvvola ja šyntymälaitoš, luterilaini kirikko ja Uhut-šeuran –toimiston talo. Kaikki tämä toteutu piirin, Karjalan ja Suomen hallintojien yhteisvoimilla. Täytyy šanuo jotta ne ideat šynty Kalevalan ja Helsingin Uhtua-Šeurassa.

Ših aikah oli vilkaštun kulttuuri toiminta ystävyyškuntien välillä ja Uhut-šeuroid on ollun järještämäššäh monie ešityšmatkoja Šuomeh Kalevalan kanšanteatterilla, Kantele-yhtyellä, Hepokatit-lastenyhtyellä, Kalevala folklooriryhmällä, Elegia-naiskuorolla.

Karjalan kielen šäilyttämieni ja elvyttämieni aina oli Uhut-šeuran kiikarissa. Idea avata Kalevalaššäh kielipešäh oli kytyn jo pitälti. Toteuttua tämä hanke alko vuotena 2000. Lašten päiväkojissa avattih enšimmäini Karjalaššäh ryhmä, missä lapšet kuultih vain karjalan kielen pakinua. Tämän projektin vetäjänä oli Annikka Pasanen Helsingin yliopišton oppilaš. Tällä projektillä oli hyvijä tulokšija.

Svetlana Staskoit`n johon aikana Uhut-šeuroid on jatkan valvontua kaikista tärkeimpäh omua tehtäväh - šäilyttämistä ja elvyttämistä karjalan kieltä ja kulttuurie. Näinä vuosina on valmišettu ja lähetetty vetomukse eri tahoilla šäilyttämiseštäh kirjapainoa, kotišeuvun museošta, ompelutehtahan järještämiseštäh, šiirtämiseštäh V.Pällisen festiivaalin Kostomuksešta Kalevalah, järještämiseštäh Šukujuuret konferensin Kalevalaššäh, vetomuksešän palkintoh Uhut-seuran jäsenille A.Tuomella ja V. Saburovalla.

Jatku yhteištüyö niijen šeurojen kera, ken ruatau karjalan kulttuurin hyväkši Suomen puolella. Niijen kera on toteutettu monta yhteistä projektie. "Runolaulun juuret ja versot", "Lašten Piiri pieni pyörii festivaali", "Elokšen rihma" -hankeheh šaima avuštušta Kulttuuriministerion kautta.

Nykyajan toimintua

Meijän šeuran toimintah ijellähki kuuluu kielen šäilyttämini, istorian tutkinta, šäilyttämini ta levittämini tietoja vianan karjalaisien perintehistä ta tavoista.

Autamma karjalan kielen opaššuksešša

Niin kuin muinakin vuosina jatkuamma karjalankielen ryhmien kannatušta. Myö luovutamma päiväkojin piättäjillä pieniä palkintoja ta niijen vanhemmilla kunnivokirjoja.

Hankehijen puittehišša järješšämmä kielikilpailuja ta palkčemma lapsija hyväštä opaššuksešta. Joka vuosi jakuamma palkintoja karjalan ta šuomen kieleşšä mänestynehillä opaštujilla

Kahtena vuotena olemma jarještän Karjalan kielen kurššit aikuhisilla. Hyö tullah opaštumah ta muistelomah muamon kieltä toiset tullah tuttavuštumah vianan karjalan kieleh.

Uhut-šeuura joka vuosi järještäy ta pitäy ”Uhtuan neičyt” ta ”Kalevalan tähtöni” koulukilpailuja. Piäpalkinnon voittajilla niise annamma palkintoja - onhan kilpailun tarkotuš karjalan kielen ta vanhojen tapojen šäilyttämini.

”Laukkukauppiaš-projekti”, kumpasen pijimmä vuotena 2012 herätti lapšišša šuurta huomiota ta kiinoštušta kotišeuvun istorijah. Uhut-šeuura autto järještyä matkua Šuomeh Jalavan kauppah.

Palkintoja

Uhutšeuran toiminnan alkuvuosina oli peruššettu palkinto parahalla kyykän peluajalla. Šiitä lähtie joka vuosi kešäjuhlissa palkičemma parašta kyykän peluajua ta šamalla myö jatkuamma kyykkäpelin kehittämistä.

Oiva Mäkelän aikana oli peruššettu palkinto vuuven parahalla näyttelijällä. Še palkinto eri vuosina on luovutettu L.Nikutievalla, V.Denisovilla, G.Remsulla, S.Staskoit`lla, M. Mylnikovalla.

Teatterin tauon aikana luovutimma palkintuo Vuuven parahalla kantelehen šoittajalla. Viimekši šen šai Sergei Kozin, vanhin kannel yhtyvehen šoittaja.

Yhteistyötä muijen yhteiskunnallisien järještöjen kera

Uhtua-Seura ry'n kera Helsingistä jatkuamma yhteistyötä.

Uhtua-Šeura on tuennun Kalevalan poikien jääkiekkjoukkuetta ”Kalevalan kontiet” suomalla pojilla jääkiekkošuojavaruštehie ta pelin välinie. Jääkiekkokaukalolla šaima lisyä valaisimie. Täštä šuuret passipot Jarmo Rantasella, ken kuletti kaikki ne meilä.

Kiitämmä niise Uhtua-Šeuran Šeuran piämiestä Kari Kemppistä ta SPR-järještyö enšiapukurššijen Kuhmošša järještämiseštä. Näillä kurššiloilla on käynyn jo pari kymmentä henkieä Vuokkinimeštä, Kalevalata ta Jyskyjärveštä.

Monivuotiset hyvät välit meillä on oltu ”Kesselin”-ry`n kera. Yli 10 vuuvven aikana yhteištynä olemma luovuttan stipentija šuomen ta karjalan kieleššä hyvin mäneštynehillä oppilahilla, Kaunehimmat joululaulut -illačut piemmä yheššä, avunanto vanhoillä ihmisillä on tullun jo perintehekši. Ape Nieminen anšaiččou passipot omašta työštä Vienan Karjalan hyväkši.

Täššä yhteytyveššä pitäy mainita Markku Niemistä, Juminkekon-šäätiön piämieštä. Hänen projektijen avulla šaima valmehekši Uhtu-šeuran talon alakerrokšen. Šinne šijotetah Kanteleverštaš.

Yhteitytä muijen laitokšien kera

A. Perttusellä nimetetty **kirjaston** kera järješšämmä tilaišuuksie, kumpasišša voi šuaha tietyä Kalevalan tunnettujijen ihmišijen elämäštä ta heijän toiminnašta. Yheššä oli pijetty M.Pirhosen 105-vuotisjuhlua, Uhtuon kirjallišuušliiton 40-vuotisjuhlua, Paavo Lesosen kirjan julkaitumistilaišuuven.

Kalevalatalon kera yhteištynä on ollun aina heti šen peruštamisešta.

N. Basalajevan joholla Kalevalatalo voi olla yhteištynä kumppanin ešimerkinä. Viime vuotena me šuoritima yhteisen hanken ”Kielen šäilyttämini teatteriešitykšen kautta”, kumpasen pitämiseh ankima rahua Kulttuuriministeriöštä.

Monen vuuvven taitehtauvon jälkeh lavalla esiinty Kalevalan kanšanteatteri, kumpani toi šuurta iluo kaččojilla.

Juhlia

Omašša työššä käytämmä hyväkše lehtijulkasuutta Vienan Karjalan istoorijašta ta kulttuurista. Vuotena 2007 mini-tutkimukšen aikana tuli ešillä enšimmäini kirjallini Uhtuo muissuttelu oli 1597 vuosi. Šamana vuotena Uhtu-šeura järješti Kanerva čäijyt Kormušniemeššä -juhlan, mi oli omissettu enšimmäisellä juhlalla Uhtošša. Myö halusima ešittyä, jotta šuan vuuvven jälkehki karjalan kieli eläy ta perintehet šäilyy. Šiitä lähtien joka vuosi Uhtuan pruasniekašša Uhtu-šeura tarjou kanerva-čäijuo juhlaväellä.

Ikäihmisen päivän puittehisä myö piemmä pruasniekkoja šeuran jäsenillä.

Toisinh tulou vierahie Šuomešta. Näissä illačuissa šuapi kuulla vaikka mimmosie mukavie juttuja vanhan ajan elämästä!

Projektitoiminta

Uhut-šaura monie vuosie on ruatan hyvissä kontaktissa Karjalan tašavallan Kanšallišuušpolitiikan ministerijön kera. Šieltä šuamma apurahua projektija varten, kumpaset toteutama Uhtuolla:

2011. Kulttuuritapahtuma ”V.Pällisen laulufestivaali” - šaimma pityä jo kolmatta laulufestivaalie Kalevalašša.

2012. ”Uhtuon karjalaisien kešäpruasniekka ”Kanerva čäijy” hanke –kučču vierahie koko Vienan Karjalašta.

2013. ”Kalevalan mua. Tiälä on mejän juuret..” - šaimma tutkie ta tallentua tärkiet tiijot kylän ošien istoriašta ta niijen nimilöistä. Šaimma pystytyä vanhan Uhtuan kartan kylän kešellä.

2014. ”Runonlaulajien mua” –tällä projektilla tutuštuttima lapsie Uhtuan runonlaulajien ta starinoijen kertojien kera. Likopiäh tuli kaunis paikka kumpani kertou karjalan viisahukšišta ta runonlaulajista.

On ieššä vielä äijä työtä. Himottais kučču kaikkie kellä Kalevala on kallis ta tärkie mejän kera yheššä jatkua tätä työtä.

Uhut-šaura

Valentina Kovalenko
Šeuran piämies

Šulakuu 2015